

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

WNĘTRZA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA W JANOWCU KOŚCIELNYM
nr rejestru zabytków A/3798 z 11. 05. 1987 r.

Opracowanie:

RENOVA Konserwacja Zabytków Mariusz Gumiński
ul. Rybaki 30/11 87-100 Toruń

mgr Malwina Pasińska

*konserwator zabytkoznawca, magister ochrony dóbr kultury w zakresie konserwatorstwa,
dyplom UMK nr 1400/146352/2011
dyplomowany konserwator, magister sztuki w zakresie konserwacji rzeźby kamiennej i detali architektonicznych,
dyplom UMK nr 1400/172512/2014*

Toruń 2024

Spis treści:

I.	CZĘŚĆ OPISOWA	
<hr/>		
1.0.	KARTA INWENTARYZACYJNA ZABYTKU I DOKUMENTACJI	1
2.0.	ZAGADNIENIA HISTORYCZNE	2
3.0.	OPIS FORMALNY OBIEKTU	5
4.0.	TECHNIKA I TECHNOLOGIA	7
5.0.	STAN ZACHOWANIA	8
II.	ANEKS BADAWCZY	
<hr/>		
6.0.	BADANIA KONSERWATORSKIE	10
6.1.	METODYKA BADAŃ	10
6.2.	BADANIA STRATYGRAFICZNE	13
6.3.	BADANIA CHEMICZNE WARSTWY MALARSKIEJ I ZAPRAW MINERALNYCH	30
6.4.	WYNIKI BADAŃ I WNIOSKI	33
III.	WYTYCZNE I PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH	
<hr/>		
7.0.	CEL PRAC I OGÓLNE WYTYCZNE KONSERWATORSKIE	36
8.0.	PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH	37
IV.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	
<hr/>		

I. CZĘŚĆ OPISOWA

1.0. KARTA INWENTARYZACYJNA ZABYTKU I DOKUMENTACJI

1.1. DANE PRZED ROZPOCZĘCIEM PRAC

NR REJESTRU ZABYTKÓW: rejestr zabytków nr A/3798 z 11. 05. 1987 r.

RODZAJ: wnętrze kościoła murowanego

TEMAT: ściany i sklepienia krzyżowo-żebrowe, gwieździste, kryształowe

AUTOR/WARSZTAT/SZKOŁA: lokalny; proj. arch. Józef Pius Dziekoński

SYGNATURA: -

INSKRYPCJE: -

CZAS POWSTANIA: budowa 1906-1910 r., konsekracja 28 sierpnia 1912 r.

LOKALIZACJA: Janowiec Kościelny 72, 13-111 Janowiec Kościelny, pow. nidzicki,
woj. warmińsko-mazurskie

WŁAŚCICIEL/UŻYTKOWNIK: Parafia rzymskokatolicka p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym

TECHNIKA: cegła czerwona pełna, maszynowa murowana na zaprawę wapienno-piaskową, tynkowana

WYMIARY: 41 x 21 m

WCZEŚNIEJSZE KONSERWACJE (LUB RENOWACJE): NIE

WCZEŚNIEJSZE DOKUMENTACJE: NIE

1.2. DANE O DOKUMENTACJI

INWESTOR/ZLECENIODAWCA: Parafia rzymskokatolicka p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym

PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA: Program prac konserwatorskich wnętrza kościoła parafialnego p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym

LICZBA STRON TEKSTU: 40

LICZBA FOTOGRAFII: 16

AUTOR DOKUMENTACJI: mgr Malwina Pasińska – konserwator zabytkoznawca, magister ochrony dóbr kultury w zakresie konserwatorstwa (dyplom UMK nr 1400/146352/2011), dyplomowany konserwator, magister sztuki w zakresie konserwacji rzeźby kamiennej i detali architektonicznych (dyplom UMK nr 1400/172512/2014).

AUTOR FOTOGRAFII: Mariusz Gumiński, Magdalena Firkowska

DATA I MIEJSCE WYKONANIA: 03.2024 r., Toruń

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA:

1 egz. Parafia p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym, 13-111 Janowiec Kościelny 72,

2 egz. WUOZ w Olsztynie, Podwale 1, 10-076 Olsztyn

3. egz. Wykonawca

2.0. ZAGADNIENIA HISTORYCZNE

Parafia w Janowcu Kościelnym powstała prawdopodobnie pod koniec XIV w. Pierwsza wzmianka źródłowa o niej pochodzi z 1451 r. W 1539 r. znajdował się tam drewniany kościół p.w. św. Jana Chrzciciela z ołtarzem gł., zamykanym skrzydłami z obrazami św. św. Piotra i Pawła i figurą Matki Bożej. Kolejny kościół z drewna zbudowano w 1741 r.; odrestaurowano go w I poł. XIX w. staraniem ks. Miszewskiego oraz kosztem władz publicznych i parafian. Kościół w 1892 r. przykryto blachą żelazną i określono jego stan jako „średni”. W 1905r. w czasie wizytacji biskupa płockiego ks. Apolinary Wnukowski uznał budynek świątyni jako: „zniszczony, choć na oko nieźle wygląda, jednak do reperacji niezdatny i robić się jej nie oplaci”.

Staraniem proboszcza janowieckiego ks. Hieronima Syskiego przeforsowano pomysł zbudowania kościoła murowanego z cegły. Głównym argumentem budowy nowej świątyni był zły stan zachowania drewnianego kościoła, ale też chęć uczczenia jubileuszu 50-lecia ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny, który przypadał w 1904 r. W 1905 r. zawiązano komitet budowy oraz rozpoczęto starania o zezwolenie na budowę i sporządzenie projektu nowego kościoła. Zaprojektowania kościoła dla Janowca Kościelnego podjął się znamienity architekt warszawski Józef Pius Dziekoński, twórca kilkudziesięciu świątyń w Polsce. Projekt wzorowany był na kościele św. Floriana na warszawskiej Pradze (proj. J. P. Dziekoński, 1887 r.)- neogotycka trzynawowa bazylika z transeptem i dwiema strzelistymi wieżami.

Nowa świątynia miała stanąć na miejscu poprzedniej, drewnianej, finansowana przez parafian. W 1906 r. założono fundamenty, w 1907 r. wymurowano ściany do połowy okien, w 1908 r. ukończono ściany do gzymsu, wieżbę dachową i przykryto kościół dachówką. W 1909 r. wymurowano sklepienia i zbudowano mensy ołtarzowe, w 1910 r. oszklono kościół i wprowadzono posadzkę.

28 sierpnia 1912 r. ks. abp Julian Nowowiejski w czasie wizytacji pasterskiej dokonał konsekracji nowo wybudowanego kościoła w Janowcu, dziękując ks. proboszczowi Syskiemu za podjęcie ogromnego trudu i doprowadzenie do końca rozpoczętego dzieła.

Po wybudowaniu świątyni proboszcz Syski rozpoczął wyposażanie jej; w pierwszej kolejności sprawił figurę Serca Pana Jezusa do ołtarza gł. (1912-1916 r.), jego następca Ks.

Józef Orłowski ławki i konfesjonały, (lat 20. XX w.), Ks. Marian Batogowski wielki ołtarz marmurowy, stacje Drogi Krzyżowej oraz 20 głosowe organy (lata 50., 60. XX w.).

Już w latach 20. XX w. za ks. Józefa Orłowskiego wymieniono pokrycie dachów kościoła- oryginalną dachówkę na kościele i wieżach zastąpiono blachą cynkową poczerwienioną kwasem siarkowym, imitującą miedź. W latach 60. i 70. XX w. wymieniono ponownie pokrycie dachu na metalowe z blachy ocynkowanej oraz wprowadzono centralne ogrzewanie.

Działania wojenne w okresie I i II wojny światowej ominęły kościół, którego wygląd zarówno we wnętrzu jak na zewnątrz nie ulegał zmianie na przestrzeni dekad.

Ostatni, generalny remont kościoła został przeprowadzony w latach 2011-2020 staraniem ks. Jacka Lubińskiego i parafian. Polegał m.in. na: renowacji zabytkowej figury Matki Bożej z Dzieciątkiem przed budynkiem kościoła; zainstalowaniu nowego tabernakulum; wymianie instalacji elektrycznej; generalnym remoncie organów; wprowadzeniu nowych neogotyckich żyrandoli w nawach; wymianie oświetlenia w prezbiterium; wymianie nagłośnienia i systemu multimedialnego w świątyni; wymianie instalacji kanalizacyjnej i deszczowej; malowaniu dachu kościoła; wymianie instalacji mechanizmu napędzającego dzwon, kuranty oraz zegar basztowy; remoncie iluminacji zewnętrznej i odnowieniu schodów.

Kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym wpisany jest do rejestru zabytków pod nr A/3798 decyzją z dn. 11. 05. 1987 r.

Wykaz literatury i źródeł:

- „Historia kościoła”, oprac. Dominika Jabłońska na podstawie Kroniki Parafialnej [w:] <https://parafiajanowieckoscielny.pl/historia-kościola/> - dostęp z dn.13.03.2024.
- <https://www.diecezjaplocka.pl/kontakt/parafie/janowiec-sw-jana-chrzciciela> - dostęp z dn.13.03.2024.
- WUOZ w Olsztynie, „Karta zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków. Kościół parafialny p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym”, oprac. B. Janiszewska, 1981.

**PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH WNEȚRZA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA W JANOWCU KOŚCIELNYM**
Opracowanie: **RENOVA** Mariusz Gumiński, Toruń 2024

Ryc. 1. 2. Kościół p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym, fot. Stanisław Pronaszko, 1912 r.
ze zbiorów TONZP [w:] https://fotopolska.eu/Janowiec_Koscielny/b288399,Kosciol_sw_Jana_Chrczciela.html

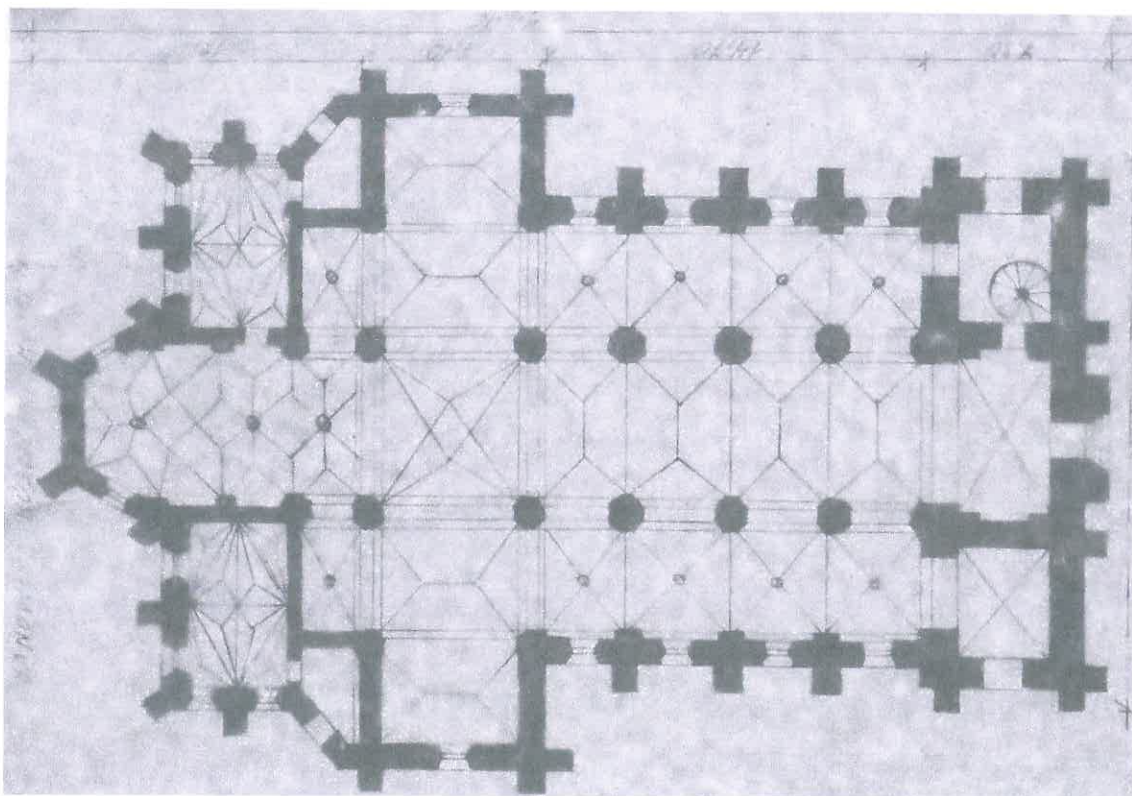
Ryc. 3. Kościół p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym, szkic J. Wysocki, 1927 r. [w:] <https://parafiajanowieckoscielny.pl/historia-kosciola/>

3.0. OPIS FORMALNY OBIEKTU

Kościół jest nieorientowany, ulokowany w północnej części miejscowości na niewielkim wzniesieniu.

Kościół z zewnątrz jest nietynkowany o widocznych cechach neogotyku, a dokładniej tzw. stylu wiślano-bałtyckiego, który charakterystyczny jest dla budynków sakralnych proj. Józef Pius Dziekońskiego, tj. z eksponowaną czerwoną cegłą, rytmem przypór i licznymi szczytami schodkowymi na zwieńczeniu brył i portali oraz fryzem maswerkowym.

Założony jest na planie krzyża łacińskiego o trójnawowym korpusie typu halowego z trójbocznie zamkniętym prezbiterium od pld.-zach. Do prezbiterium po bokach przylegają zakrystia i salka katechetyczna na planie prostokątów; poprzedzone niewielkimi przedsionkami na planie trapezu. Od pñ.-wsch. dwie wieże na planach kwadratu z kotłownią i schodami na chór muzyczny w przyziemiu, wtopione są w korpus kościoła. Na osi kościoła w przyziemiu masywu wieżowego znajduje się prostokątna kruchta z gł. wejściem, nad nią murowany chór muzyczny.

Ryc. 4. Kościół p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym. Rzut, rys. B. Janiszewska, 1981.

Korpus złożony jest z trzech pięcioprzęsłowych naw i szerokiego jednonawowego, pięcioprzęsłowego transeptu. Nawy oddzielone są ostrołukowymi arkadami, przesklepione sklepieniem krzyżowo-żebrowym, wspartym na parach filarów wiązkowych wolnostojących, narożnych i przyściennych. Prezbiterium sklepione gwiaździste, a pomieszczenia salki katechetycznej i zakrystii przesklepione kryształowo. Murowany chór muzyczny posiada murowaną balustradę z trzech stron zdobioną motywem maswerkowym w układzie trójlistnych arkadek.

Ściany i sklepienia są tynkowane i malowane na kolor biały. Ściany naw oraz filary, zarówno te wolnostojące jak i przyścienne, wspierają się na wysuniętym przed lico cokole zamkniętym u góry profilowanym uskokiem, malowane na kolor szary. Detal ceglany tj. zebra sklepienne, zworniki, filary ze służkami, profilowane ościeża okienne, profile arkad, dekoracje maswerkowe w balustradzie chóru muzycznego są nietynkowane. Pomieszczenia zakrystii, salki katechetycznej, krucht są w całości tynkowane i malowane na biało.

Podłoga korpusu wyłożona jest oryginalną posadzką ceramiczną złożoną z kwadratowych czarnych i białych płyt układanych w geometryczny wzór. W prezbiterium posadzka z płyt brązowych marmurów.

Wnętrze korpusu gł. doświetlone jest rytmem otworów okiennych w ścianach naw bocznych (po 4 szt.), występujących między filarami przyściennymi. Wysokie, ostrołukowo zamknięte biforialne okna z rozetą, o rozglifionych ościeżach, wypełnione są szkleniem witrażowym z nazwiskami fundatorów kościoła (z 1910 r.). Analogiczne dwa okna znajdują się w trójkątnie zamkniętym prezbiterium. Transept doświetlają pojedyncze, bardzo wysokie ostrołukowo zamknięte otwory okienne w ścianach szczytowych nawy poprzecznej. Okna transeptu zbudowane są z ceglaneanego laskowania i maswerku wykonanego ze sztucznego kamienia. Wypełnione są witrażami ze scenami Przemienienia Pańskiego i scenami z życia Jana Chrzciciela.

4.0. TECHNIKA I TECHNOLOGIA

Ściany i sklepienia są murowane z maszynowej czerwonej cegły pełnej na zaprawie wapienno-piaskowej. Do wymurowania słupek i żeber sklepiennych oraz gładków okiennych w nawach użyto cegieł żebrowych i ościeżnicowych o przekroju wałka, a do dekoracji balustrady chóru muzycznego ceramicznych, czerwonych kształtek układających się we wzór wieloliścia. Spoina jest nieznacznie cofnięta w stosunku do lica cegieł, wyprowadzona na gładko. Ściany i wysklepki wykończone są wyprawą tynkarską wapienno-piaskową z dodatkiem cementu zacieraną na gładko, pokryte oryginalnie pobiałą wapienną, wtórnie białą farbą emulsyjną. Kruszywo użyte w wyprawach tynkarskich jest źle wyselekcjonowane, poza piaskiem zawiera duży udział frakcji ilastej i pylastej oraz żwirowej (piasek kopalny).

Występujący przed lico ścian cokół i bazy filarów pokrywa zatarta na gładko wyprawa tynkarska wapienno-piaskowa o dobrze wyselekcjonowanym kruszywie (piasek rzeczny). Profilowany uskok baz filarów wykonany jest z zaprawy cementowo-wapienno-piaskowej w technice ciągnięcia z profilu. Kruszywo użyte do tynku ciągniętego podobnie jak w przypadku tynków cokołu jest dobrze wyselekcjonowane. Zarówno powierzchnie płaskie jak i profil strefy cokołowej pokrywa oryginalna zacierka imitująca sztuczny kamień pokryta wtórnie szarą farbą emulsyjną.

5.0. STAN ZACHOWANIA

Wnętrze kościoła zachowane jest dość dobrze. Zaobserwowane lokalnie zniszczenia na ścianach i wysklepkach spowodowane są głównie zawilgoceniem występującym na skutek nieszczelności poszycia dachowego i podciąganiem kapilarnym wody z gruntu oraz nierównomiernym osiadaniem murów obwodowych.

Na skutek nierównomiernego osiadania murów, wywołanych niewystarczającym odciążeniem ich przyporami od strony zewnętrznej, na ścianach obwodowych naw bocznych i nawy poprzecznej, widoczny jest problem pękania murów. Pionowe i ukośne pęknięcia, wywołane tym procesem, widoczne są m.in. nad 2 ostrołukowo zamkniętymi otworami okiennymi w nawie zach. bocznej przy transepcie. Pęknięcia obejmują maswerk okienny, ceglane ościeże i ścianę nad oknem. Pojedyncze spęknięcia widoczne są również na wysklepkach nawy głównej, co może wynikać z niewłaściwego dociążenia pach sklepiennych lub z przenoszenia naprężenia murów na sklepienie.

W strefie cokołowej nad posadzką, która pomalowana została wtórnie szarą farbą emulsyjną, widoczne są lokalnie zniszczenia wypraw tynkarskich i malarskich na skutek zawilgocenia wodą podciąganą z gruntu i oddziaływaniem soli rozpuszczalnych w wodzie oraz brakiem możliwości odparowania przez szczelną powłokę malarską. W tych miejscach tynki są zdeintegrowane, osypują się i odpajają, widoczne są lokalnie wykwyty soli rozpuszczalnych w wodzie. Najbardziej zdestruowane tynki cokołu znajdują się na ścianie południowej i wschodniej ścianie wschodniego ramienia transeptu.

Zniszczenia widoczne są także na bazach filarów wolnostojących i przyściennych w nawach. Bazy ze sztucznego kamienia pokryto wtórnie powłoką farby emulsyjnej w odcieniu stalowoszarym; w związku z brakiem warunków do swobodnej migracji wilgoci w materiale, pojawiają się zniszczenia w postaci odprysków, pęcherzy, czy powierzchniowej dezintegracji zaprawy; ponadto dolne części baz wydają się zawilgocone. Dodatkowym czynnikiem niszczącym jest zawilgocenie i występowanie w strukturze tynków soli rozpuszczalnych w wodzie i związane z nimi procesy niszczące.

Na powierzchni pomalowanych na biało tynków sklepień widoczne są zacieki, plamy, lokalnie farba złuszcza się dużymi płatami, odsłaniając podłoże. Stan zachowania zapraw w miejscach narażonych na działanie wody jest zły. Miejscowo, gdzie watek poddany został

długotrwałemu zawilgoceniu, tynki wraz z warstwami malarskimi osypują się, są odspojone i wybrzuszone. Sytuacja najgorzej przedstawia się w części sklepień w bezpośrednim sąsiedztwie wież, nad chórem muzycznym, gdzie zaobserwować można zaawansowany proces zniszczenia tynków zarówno na ścianach jak i na sklepieniach. Analogiczne zniszczenia widoczne są także na wysklepkach sklepienia nawy gł. i na środkowym wysklepku przęsła na przecięciu transeptu z nawą główną.

Ceglane żebra sklepienne zachowane są dobrze, bez widocznych uszkodzeń, podobnie lico ceglane filarów międzynawowych i kształtek dekoracyjnych chóru muzycznego.

II. ANEKS BADAWCZY

6.0. BADANIA KONSERWATORSKIE

6.1. METODYKA BADAŃ

Badania konserwatorskie we wnętrzu kościoła św. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym przeprowadzono w celu rozpoznania zastosowanej w latach 1906-1910 r. technologii zapraw mineralnych oraz ustalenia oryginalnej kolorystyki wnętrza.

Badania kolorystyki-stratygraficzne. Zasadniczym elementem badań było wykonanie badań stratygraficznych, polegających na wykonaniu odkrywek schodkowych na powierzchni ścian i sklepień we wszystkich pomieszczeniach kościelnych. Dodatkowo pobrano próbki tynku z nawarstwieniami ze strefy cokołowej ściany, profilu bazy filara oraz z wysklepka w celu wykonania przekrojów poprzecznych (naszlifów).

Próbki zapraw murarskich tynkarskich z nawarstwieniami zatopiono w żywicy akrylowej. Następnie wyszlifowano, wygładzono i poddano obserwacji ich przekroje poprzeczne pod mikroskopem optycznym w celu określenia ilości, rodzaju i kolejności występowania warstw. Wykonano zdjęcia cyfrowe materiału w powiększeniu 100x. Analizowane przekroje poprzeczne pozwoliły określić ilość i kolejność występowania warstw malarskich.

Badanie spoiwa oryginalnej warstwy malarskiej. W tym celu pobrano próbkę warstwy malarskiej i za pomocą odczynników chemicznych oznaczono rodzaj użytego spoiwa. Próbkę zadano 2n HCl i obserwowano proces roztwarzania warstwy malarskiej.

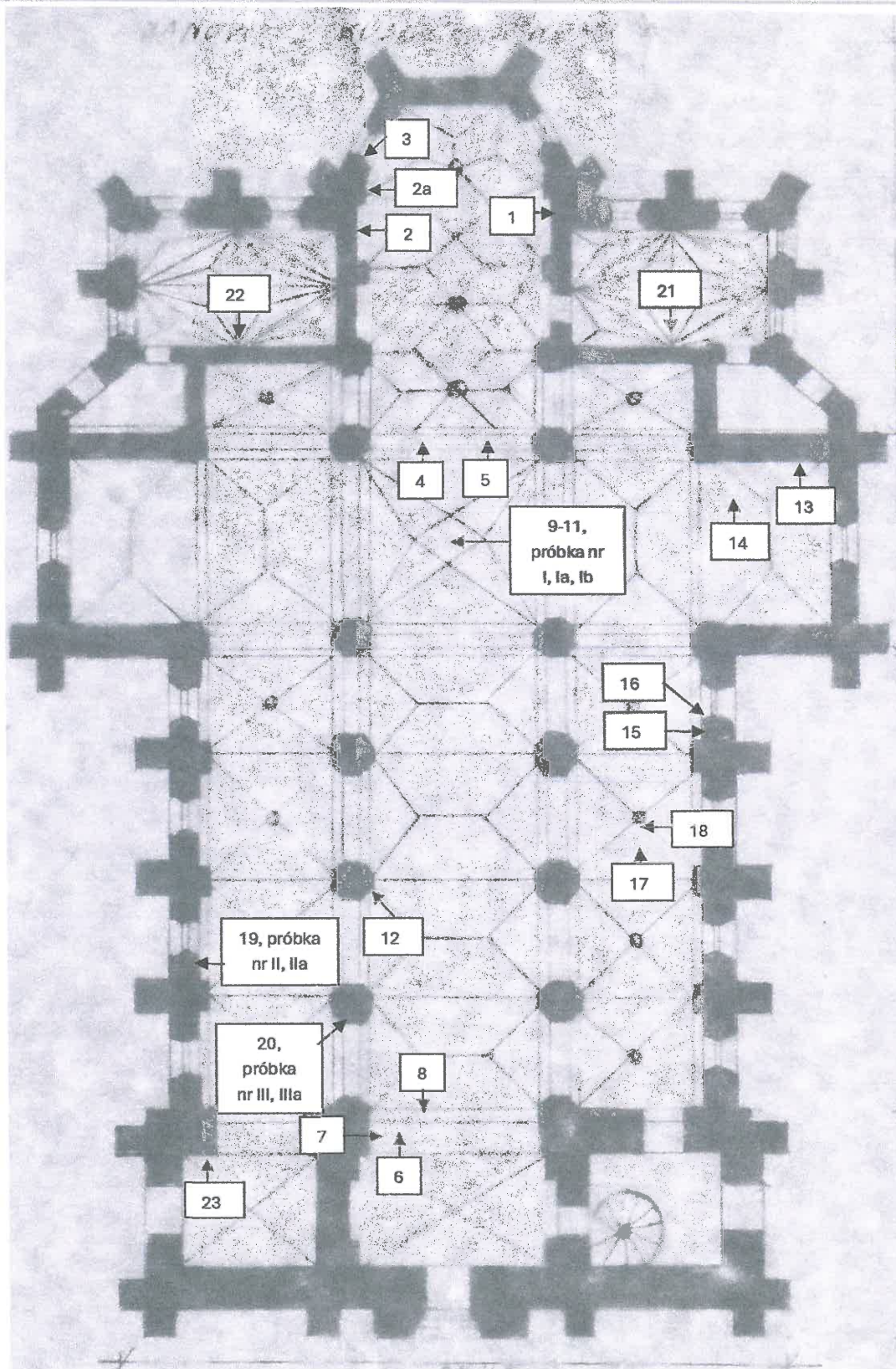
Badania składu zapraw mineralnych. Pobrano próbki zapraw tynkarskich z wysklepka, strefy cokołowej oraz profilu bazy pod kątem rozpoznania rodzaju spoiwa. Zaprawy poddano analizie chemicznej. Dodatkowo w celu ustalenia zapraw do uzupełnień wykonano badania jakościowe i ilościowe spoiwa i kruszywa.

Badane próbki wysuszono do stałej masy w temperaturze 60°C. Próbki zanurzono w 2n HCl w ilości 50g 2n HCl/1g próbki. Następnie obserwowano proces roztworzenia próbek

w kwasie: bezpośrednio po zanurzeniu, po upływie 1 h, po upływie 2 h oraz po upływie 24 h. Po upływie doby roztwory przesączono przez dwie warstwy bibuły filtracyjnej. Przepłukiwanie osadu na sączkach kontynuowano, aż do uzyskania pH 7 przesączu. Następnie sączki z pozostałością nierozpuszczalną w 2n HCl wysuszono w temp. 60°C do uzyskania stałej masy.

Wyekstrahowany w ten sposób wypełniacz poddano obserwacjom mikroskopowym dla określenia przybliżonego składu jakościowego. Wykonano zdjęcia cyfrowe wszystkich próbek powiększeniu 10 x i 100x.

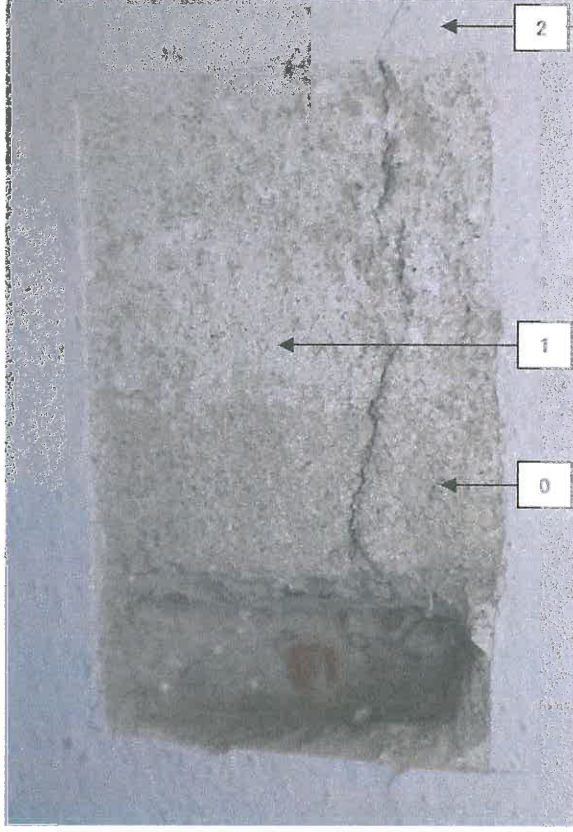
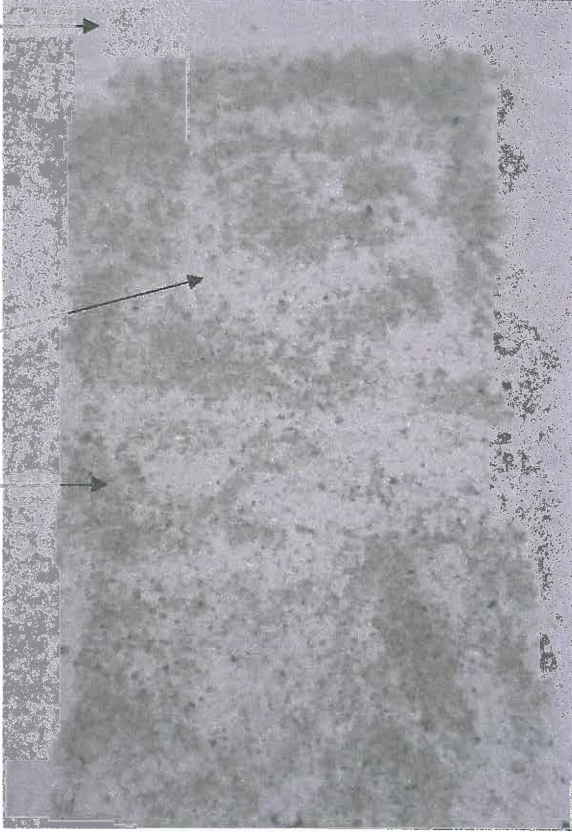

Wykonane badania opierają się na przedstawionym w 2023 r. „Programie badań konserwatorskich wnętrza kościoła parafialnego p.w. św. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym”.

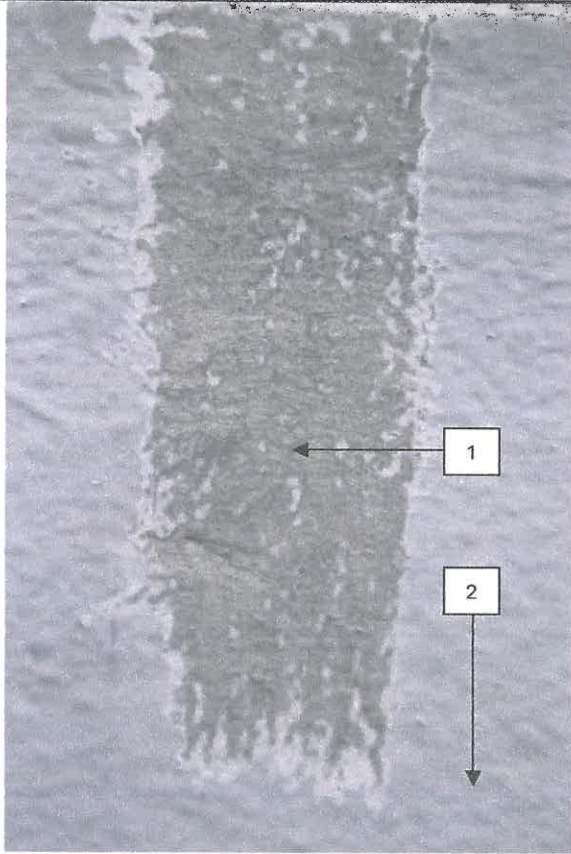

Ryc. 5. Kościół p.w. Jana Chrzciciela w Janowcu Kościelnym.

Lokalizacja wykonanych odkrywek (numeracja arabska 1-23)
i miejsc poboru próbek do badań konserwatorskich (numeracja rzymska I- IIIa).

6.2. BADANIA STRATYGRAFICZNE

PREZBITERIUM			
LOKALIZACJA:	Ściana wschodnia i zachodnia		
OPIS	Warstwy zaprawy tynkarskiej z nawarstwieniami		
			
Odkrywka 1 na ścianie wsch.		Odkrywka 2 na ścianie zach.	
STRATYGRAFIA WARSTW			
Nr warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy technologicznej	Charakterystyka warstwy (technika, kolorystyka)	Datowanie
2		Warstwa malarska emulsyjna Kolor: biały	XX w.
1		Pobiała wapienna Kolor: biały	1909-1910 r.
0		Tynk wapienno-cementowo-piaskowy zacierany na gładko Kolor: beżowy	1909-1910 r.
00		Mur ceglany Kolor: czerwony	1907-1908 r.

PREZBITERIUM			
LOKALIZACJA:	Baza filara przyściennego przy ścianie zach.		
OPIS	Warstwy zaprawy tynkarskiej z nawarstwieniami		
			
Odkrywka 2a.			
STRATYGRAFIA WARSTW			
Nr warstwy	Oznaczenie graficzne warstwy technologicznej	Charakterystyka warstwy (technika, kolorystyka)	Datowanie
2		Warstwa malarska emulsyjna Kolor: szary	XX w.
1		Zacierka cementowo-piaskowa barwiona w masie imitująca sztuczny kamień zacierana na gładko Kolor: szary wpadający w brąz	1909-1910 r.
0		Tynk wapienno-piaskowy zacierany na gładko Kolor: kremowy	1909-1910 r.
00		Mur ceglany Kolor: czerwony	1907-1908 r.